

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Barra Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Zafir és Kristóf és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. december 11. napján kelt 8.G.41.448/2006/26. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperesnek fizetendő perköltség összegét 480.000,- (Négyszáznyolcvanezer) Ft-ról 62.600,- (Hatvankettőezer-hatszáz) Ft-ra leszállítja; egyebekben helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt 62.590,- (Hatvankettőezer-ötszázkilencven) Ft fellebbezési eljárási részilletéket az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel fizessen meg az államnak az adóhatóság külön felhívására 24.890 (Huszonnégyezer-nyolcszázkilencven) Ft eljárási részilletéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 19.600,- (Tizenkilencezer-hatszáz) Ft másodfokú részkielégítést.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és családja az Amerikai Egyesült Államokból több éves tartózkodást követően kívánt hazaköltözni, ezért a felperes 2006. áprilisában személyes ingóságai elszállítására konténer megrendelése céljából megkereste az alperes ügyintézőjét e-mailen. Az alperes a felperes részére 2006. április 10-én küldte meg az árajánlatát, majd több e-mail váltást követően a felperes 2006. május 4-én megrendelt egy 40 lábas konténert 2006. május 18-ra, csütörtök reggel 9 órára azzal, hogy a papírmunka költségét másnap tisztázza G. úrral. Az alperes még aznap visszaigazolta a megrendelést, 2006. május 12-én megerősítette a megrendelés visszaigazolását. Az alperes 2006. május 16-án ismételten tájékoztatta a felperest, hogy a hajóstársasággal beszélt, visszaigazolták a csütörtöki 9 órai rakodást. Az alperes 2006. május 19-én 19 óra 27 perckor küldött e-mailben arról tájékoztatta a felperest, hogy azt az információt kapta, hogy a konténert még aznap ki fog állni rakodásra, csak a konténert szállító alvázhibája okozta a késést.

A felperes 2006. május 20-án az alperesnek küldött e-mailben közölte, hogy a konténer nem érkezett meg, mert csak délután 3 órakor tudott volna elindulni a gyors javítás után, G. úrral közösen törölték az akciót, mert az éjjeli pakolást ilyen költségek mellett nem tudja vállalni, mivel csütörtök reggel 9 órára rendelte a konténert, nem péntek estére. Az alperes 2006. május 24-én továbbította a felperesnek G. M. azon levelét, amely szerint a hajós társaság kifizeti a felperes költségeit, ezért kérte, hogy küldje meg a részére, amelyet ő továbbít G. M.-nak. A felperes május 28-án arról tájékoztatta az alperest, hogy G. M. kérése szerint átírta a listát, előreláthatólag július végén rakodna, illetve indítaná a konténert.

A felperes 2006. június 9-én írt e-mailben közölte, hogy a számlák nagy részét a rakodás befejezését követően tudja megküldeni, ragaszkodik a munkaerő költség megfizetéséhez. Egyidejűleg G. M.-tól ajánlatot kért a július-augusztusi elhajózás díjáról. Aznap adott válaszában G. M. közölte, hogy készítsen számlát a költségekről, míg az árakkal kapcsolatban az alperessel vegye fel a kapcsolatot, mivel a szállítás az alperes és a H.L. közötti szerződésen alapul. A felperes 2006. június 15-én a számlát elküldte G. M.-nak, aki aznap válaszában közölte, hogy azt továbbította a H.L.-nak.

A felperes jogi képviselője 2006. augusztus 17-én az alperesnek írt levelében, hivatkozva a felek közötti szállítmányozási szerződésre, a felperes kárai megtérítése mellett teljesítést kért az alperestől. Az alperes augusztus 23-án telefonon beszélt a felperesi jogi képviselővel, elmondva, hogy az alperes a partnereivel felvette a kapcsolatot, a teljesítéshez szükséges visszaigazolások megérkezéséig kérte a felperes türelmét. Ezt követően augusztus 25-én kapott értesítést az alperes ügynökétől, hogy az ügy oka fogyottá vált, mert a felperes más módon kívánja hazaszállítani a személyes tárgyait.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2006. szeptember 20-án benyújtott és módosított keresetében az alperest 1.043.217,-Ft, ennek 2006. május 9-től a Ptk. szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás alatt a hajós társaság a részére 540,-USD kártérítést megfizetett.

Elsődleges jogcímként a Ptk. 299., 312. és 318. §-ait jelölte meg.

Ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperes késedelembe esett, tudott arról, hogy fix napra megváltott repülőjegye volt és a teljesítési idő eredménytelenül telt el. A jogellenességet az alperes szerződésszegésére, az eredménykötelem teljesítésének meghíúsulására alapozta. Az ok-okozati összefüggés abban nyilvánult meg, hogy a felperest ért károk nem következtek volna be, amennyiben az alperes szerződésszerűen gondoskodik a konténer kiállításáról a megállapodott időpontban, a felperes irányában az alperes az általa igénybe vett szállítványozók szerződésszegésével okozott kárért helytállt volna, illetve a felperes igényét a fuvarozókkal szemben szabályszerűen érvényesíti.

Másodlagos jogcímként a Ptk. 516. §, 517. § (1) bekezdését, 521. § (3) bekezdését, 509. § (2) bekezdését és az EBH 2004/1239. számú eseti döntését jelölte meg. A Ptk. 516. § (1) és 517. § (1) bekezdéseivel kapcsolatos álláspontja szerint az alperest terheli a felelősség az általa igénybe vett más szállító szerződésszegéséből, illetőleg a megbízó igényeinek a fuvarozóval szembeni igényérvényesítésének elmulasztásából eredően a megbízó felperest ért kárért; az alperes a felperest ért teljes károkért helytállni tartozik. Hivatkozott az 521. § (3) bekezdésére is, utalva a Ptk. 514. § (1) bekezdésére, amely szerint a szállítványozó alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a saját nevében a megbízója érdekében eljárva eredménykötelmi jellegű fuvarozási szerződéseket köt. A megbízói igényeket a szállítványozó köteles a fuvarozókkal szemben közvetlenül érvényesíteni, ezt az alperes elmulasztotta. Vitatta az alperes azon állítását, hogy a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének.

A Ptk. 6. §-ára alapított kártérítési igénnyel kapcsolatban előadta, hogy az alperes folyamatosan azt a hamis látszatot keltette, hogy rendelkezik mindazzal a szakértelemmel és szakmai tapasztalattal, amely a szállítványozás megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint a felperes szállítványozási szerződésből eredő jogainak érvényesítéséhez szükséges; ezen túlmenően az alperes a szerződésnek a teljesítés lehetetlenüléséből eredő megszűnését követően is folyamatosan hitegette az abban vállaltak reális teljesíthetőségét illetően. Mindezekből az alperesi szándékos magatartás megállapítható. A felperes jóhiszemű volt, mivel a teljesítés előmozdítása érdekében mindvégig együttműködött az alperessel. Az alperes utaló magatartása következtében az ismételt kiutazással és a hazaszállítás saját költségén történő megszervezésével többletkiadásai és költségei keletkeztek.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összepszerűségét is. Elsődlegesen azt adta elő, hogy alszállítványozóként **G. M.**t bízta meg, aki egy közúti teherfuvarozó céget bízott meg az üres konténernek a felperesi címre való kiállítására és a kikötőig való elvitelére. A tengeri fuvarozási szakasz lebonyolításával a **H.L.** hajóstársaságot bízta meg. Ezt a későbbiek során úgy módosította, hogy **G. M.** az alszállítványozója volt, feladatát azonban kizárólag vámügyintézés képezte. Az Amerikai Egyesült Államokon belül a belföldi közúti áru fuvarozási szerződést a hajóstársaság szervezte meg. A fuvarozási szerződést a hajóstársasággal közvetlenül ő kötötte meg. A későbbiek során ezt tovább módosítva előadta, hogy **G. M.** nem alszállítványozó, hanem csak vámügynök volt, ezért a Ptk. 516. § (2) bekezdése

alapján a felelőssége kizárt. Álláspontja szerint a Ptk. 517. § (1) bekezdése szerint sem tartozik helytállni a felperest ért teljes károkért, mivel a szállítványozó által igénybe vett alszállítványozó bejelentette a tengeri fuvarozási szakasz lebonyolításával megbízott hajóstársaságnak a felperes által támasztott költségigényét, ezáltal eleget tett a törvény rendelkezéseinek. A felperes megkapta az általa megjelölt 540,-USD-t, ami arra utal, hogy a hajóstársaság elismerte a felelősségét.

A Ptk. 521. § (3) bekezdésének második fordulata csak akkor alkalmazható, ha a fuvarozást a szállítványozó maga végzi, jelen esetben azonban nem erről van szó.

A Ptk. 6. §-ának alkalmazása nem jöhet szóba, mert a felek között szerződéses kapcsolat volt.

Állította, hogy a szállítványozási szerződésben foglalt kötelezettségét teljesítette, késedelem a terhére nem róható. Késedelem csak a fuvarozó részéről merülhetett fel, amely azonban a teljesítését egyáltalán nem érinti.

Késedelembe sem esett, mivel a fuvarozási szerződés megkötésének határidőben eleget tett. A szállítványozási szerződés nem lehetetlenült, hanem azzal került teljesítésre, hogy a fuvarozási szerződést megkötötte.

A Ptk. 318. § (1) bekezdése önmagában nem képez jogalapot.

A perbeli esetben a Ptk. 509. § (2) bekezdése nem alkalmazható, mivel a szállítványozó a fuvarozó magatartásáért nem felel.

A Fővárosi Bíróság a 2008. december 11. napján kelt 8.G.41.448/2006/26. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 480.000,- Ft ügyvédi munkadíjat.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felek között szállítványozási szerződés jött létre, amelynek alapján az alperes a küldemény továbbításához szükséges fuvarozási szerződést a H.L. hajóstársasággal megkötötte. A csatolt levelezés alapján azt állapította meg, hogy az alperes a felperes utasítására vonta be a szállítványozási tevékenység elvégzésébe G. M.-t, ezért a G. M. által képviselt cég tevékenységéért az alperes nem felel. A csatolt e-mail váltások alapján megállapította, hogy az alperes, valamint G. M. a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, a fuvarozó késedelméért a szállítványozót nem terheli felelősség a Ptk. 516. §-a alapján. A csatolt e-mail levelezésből azt állapította meg továbbá, hogy a Ptk. 517. §-a szerinti igényérvényesítési kötelezettség elmulasztása sem róható az alperes terhére, és a felperes által megjelölt G. M. a felperes utasításának megfelelően járt el a hajóstársaság felé.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. A Ptk. 514. §-a szerint az alperes a felperes megbízása alapján kötötte meg a fuvarozási szerződést, a csatolt e-mail váltások alapján nem adott újabb megbízást a küldemény szállítványozására, konkrét időpontot nem közölt, ami alapján a felperes által megadott időpontban az alperes a hajótérfoglalás iránt intézkedhetett volna. Az e-mailek alapján megállapítható, hogy 2006. május 20-án G. M.-al egyeztetve közösen mondta le a fuvarozót, ezért a Ptk. 312. § (2) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn. Ezen túlmenően a tanúk és a felperes meghallgatása alapján nem nyert igazolást a közúti fuvarozó lemondásának indokoltsága, az összecsomagolt ingóságok konténerbe rakásánál

felperesen kívül a családtagok közreműködése, a családtagok ismételt kiutazásának szükségessége.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy fuvarozó esett késedelembe. Az alperes a Ptk. 515. §-ában foglalt tájékoztatási, együttműködési kötelezettségének eleget tett. A fuvarozó késedelméért a szállítványozót nem terheli felelősség. Maga a felperes tájékoztatta az alperest úgy, hogy 2006. május 20-án **G. M-al** egyeztettek, közösen mondták le a konténert, ezért a szerződés lehetetlenné válásának feltételei nem állnak fenn. A fuvarozó esett ismét késedelembe és a felperes a fuvarozó által közölt újabb kiállási időpontot nem fogadta el.

Az alperes a hajóstársasággal a fuvarozási szerződést a felperes utasítása szerint kötötte meg. A szállítványozó a fuvarozás körében bekövetkezett károkért a megbízóval szemben felelősséggel nem tartozik, mivel a kár általában a szállítványozó tevékenységétől függetlenül következik be. Így megállapítható, hogy a hajóstársaság és az általa szerződött közúti fuvarozók késedelve nem áll összefüggésben az alperesi szállítványozó tevékenységgel, ezért a felelőssége sem állhat fenn.

A Ptk. 516. § (1) és (2) bekezdéseivel kapcsolatban rögzítette, hogy az e-mail váltások alapján nem állapítható meg sem a szállítványozó, sem az alszállítványozó részéről mulasztás, amely a fuvarozói késedelemmel összefüggő kár felmerülésében közrehatott volna. Az alperes a Ptk. 517. § (1) bekezdésében rögzített kötelezettségét sem szegte meg, mivel az alperes, valamint **G. M.** a felperesi kárigényt a hajóstársaság felé továbbította, aminek a megtérítése a hajóstársaság részéről megtörtént. A felperes maga elismerte a személyes meghallgatás során, hogy az 540,-USD-t meghaladó kárigény érvényesítésére a hajóstársaság felé utasítást nem adott az alperes részére. A perbeli esetben az alperes a küldemény kezelésével, megóvásával, fuvarozásával kapcsolatos tevékenységet nem végzett, ezért a Ptk. 521. § (3) bekezdése sem alkalmazható.

A Ptk. 6. §-ával összefüggésben rögzítette, hogy nem állapítható meg az alperes részéről olyan szándékos magatartás, amelyből a felperest önhibáján kívül károsodás érte. Ezen túlmenően a Ptk. 6.§-ának alkalmazására csak akkor van lehetőség, ha a felek között szerződés nem jött létre, illetőleg nincs jogellenes magatartás, amelynek a következményeit felelősségi úton kell rendezni.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperesnek mindegyik jogcímen előterjesztett kereseti kérelmét elutasította és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a peresztességre tekintettel az ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. és 3. §-ai alapján állapított meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a kereseti kérelmének megfelelően az alperes marasztalását, ezen belül kérte továbbá az ügyvédi munkadíj összegének mérséklését; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását.

Elsődlegesen hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott ún. közvetett szállítványozás jelen ügyben nem valósult meg. A Ptk. 516. § (2) bekezdése

alapján ugyanakkor az alperes az általa igénybe vett szállítványozó, a H.L. tevékenységéért, a felperes irányában közvetlenül felel. Az elsőfokú bíróság az ítéletében ezzel szemben nem az alperes és a vele közvetlenül szerződő hajóstársaság jogviszonyát, hanem - tévesen - mindvégig a G. M. által képviselt társaság szerepét vizsgálta.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében téves megállapításokra jutott. A felperes és az alperes között létrejött szállítványozási szerződés nem tartalmazott az alperes által igénybe vehető közvetett szállítványozók és fuvarozók személyére vonatkozó korlátozó kikötést. A szállítványozási láncolat tekintetében megállapítható ugyanakkor, hogy az alperes közvetlenül bízta meg a H.L. nemzetközi szállítványozási céget, ezért az alperes alszállítványozója volt. Az elsőfokú eljárásban ugyanakkor nem került tisztázásra, hogy G. M.-nak, illetőleg a cégének mi volt a pontos szerepe a szállítványozási láncolatban. Álláspontja szerint alapvető eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor G. M. vámügyintézői cégével fennálló jogviszony tisztázásának elmaradását elmulasztotta az alperesre eső bizonyítási teher körében értékelni, annak ellenére, hogy ennek bizonyítására, illetőleg a mulasztás következményeire többször is figyelmeztette az alperest. Az elsőfokú eljárás során minden kétséget kizáró módon kiderült, hogy az alperes és a hajóstársaság közötti szállítványozási láncolatban G. M. cége nem volt közbenső szerződő fél. Hivatkozott a 2006. május 2-i levél tartalmára annak igazolására, hogy nem a felperes utasította az alperest G. M. igénybevételére. A 2006. június 9-i és június 14-i levelekre utalással előadta, hogy a fő tevékenységét tekintve szállítványozással foglalkozó G. M. céget az alperes csak a megismételt teljesítés körében szándékozott volna tényleges szállítványozási teendőkkel is direktben megbízni.

Alapítan az elsőfokú bíróság ítéletének az a megállapítása, hogy a felperes elmulasztott eleget tenni kárenyhítési kötelezettségének. A konténer kiállítását két nappal a tervezett hazautazás időpontját megelőző napra rendelte meg, számolva a konténer kiállításának nem várt késedelmének eshetőségével is. A május 18-át követő 19-re előirányzott napközbeni kiállítás ismételt meghiúsulása után az éjszakai berakodás rizikóját nem vállalta, amit az elsőfokú eljárás alatt igazolt is.

2006. május 24-én jelezte, hogy július vége lenne megfelelő a hazaszállítás új időpontjaként, ezért alaptalan az elsőfokú bíróság ítéletének az megállapítása is, hogy a felperes nem működött együtt az alperessel.

A felperes mind az 540,-USD-t, mind az azt meghaladó kárigényét 2006. május 24-én elsősorban az alperes felé jelentette be, aki ugyanezen a napon maga utasította a felperest arra, hogy azt közvetlenül G. M. közbenjárásával számszerűsítse a hajóstársaság felé. Hivatkozott a 2006. május 24-én kelt G. M. részéről az alpereshez címzett, valamint a 2006. május 26-án kelt G. M.-tól a felpereshez intézett levelében foglaltakra. A csatolt levelezésből megállapítható, hogy a konténer kiállításának meghiúsulása az alperes által közvetlenül igénybe vett H.L. társaságnak volt felróható. Mivel az alperes állt közvetlen szerződéses jogviszonyban a H.L. társasággal, ezért a felperesi igények érvényesítésére is az alperes volt köteles. Ebből a szempontból teljesen irreleváns, hogy G. M. közreműködését milyen jogi minőségben vette igénybe az alperes. Az általa igénybe vett közreműködő tevékenységéért ebben a körben mint sajátjaként

tartozott felelősséggel. Az alperes elmulasztotta bizonyítani az eljárás során, hogy a vele közvetlen alszállítmányozói kapcsolatban álló H.L. társaság irányában milyen tárgyú és tartalmú igényérvényesítési bejelentést tett. Az elsőfokú bíróság ezért alapvető tévedésben volt, amikor ítéletének indokolásában azt a következtetést vonta le, hogy az alperes nem a vele közvetlen szerződéses jogviszonyban álló H.L., hanem G. M. irányában volt köteles az igényérvényesítés megtörténtét igazolni.

Álláspontja szerint az alperes nem tett eleget a tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének, mivel nem az alperes tájékoztatta a felperest a teljesítés lehetetlenüléséről, hanem éppen tőle értesült a kialakult helyzetről. Amennyiben az alperes eleget tett volna a szerződésből eredő együttműködési kötelezettségének, úgy nem kellett volna 2006. május 18-án és május 19-én teljes egészében átvállalni a koordinációs kapcsolattartás terhét. Az a körülmény, hogy az alperes saját tengerentúli vámügyintézőjével egyébként kiválóan együttműködött, a peres felek jogviszonya és a felelősség szempontjából relevanciával nem bír.

Az ügyvédi munkadíj mérséklését azért kérte, mert az alperes javára megállapított munkadíj nem áll arányban a jogi képviselő által elvégzett munkával, továbbá az nem felel meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ában meghatározott ügyvédi munkadíj mértékének. Nem tud arról, hogy az alperes részéről megbízási szerződés csatolására sor került volna; amennyiben az az iratok között van, úgy kérte annak felülmérlegelését.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes perköltség viselésére történő kötelezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy vele szemben a felperes kártérítési keresetet terjesztett elő, ezért a kártérítés törvényi feltételeinek fennállását kell vizsgálni.

A perbeli esetben nem kétséges, hogy az alperes a megfelelő fuvarozóval megkötötte a fuvarozási szerződést, aki a közúti fuvarozás teljesítéséhez egy amerikai alfuvarozót vett igénybe és az alfuvarozó nem állt ki időben, de a magatartása a fuvarozó H.L. terhére esik. A tényállás alapján az állapítható meg, hogy nem az alperes követett el szerződésszegést, hanem a vele szerződő fuvarozó. A fuvarozó kiválasztása megfelelő volt, a fuvarozóval kötött szerződés szintén nem kifogásolható. A felperes több helyen alszállítmányozónak nevezi a H.L.-ot, de ez a minősítése téves, mivel a H.L. az ügyben fuvarozó volt. Az alperes mint szállítmányozó nem tartozik felelősséggel a fuvarozó esetleges szerződésszegéséért, amiből az következik, hogy az alperessel szemben támasztott kártérítési követelés, szerződésszegés hiányában, nem megalapozott.

Álláspontja szerint az alperest az igényérvényesítési kötelezettség megszegésében sem lehet elmarasztalni, mivel a felperes kártérítési követelést nyújtott be a fuvarozónál, amit a fuvarozó a részére közvetlenül ki is fizetett. További kártérítési igényét azonban a fuvarozó elutasította, amit csak perben lehetett volna érvényesíteni, perindításra azonban a felperes nem hívta fel.

A másodfokú bíróság felhívására az alperes csatolta az elsőfokú eljárásban már becsatolt 7/F/1 alatti angol nyelvű irat első oldalának magyar fordítását, valamint az import foglalatát angol és magyar nyelven.

A felperes fellebbezése kisebb részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és érdemben - valamennyi jogcímen - megalapozottan utasította el a felperes keresetét.

Nem vitásan a peres felek szállítmányozási szerződést kötöttek, amelynek keretében az alperes a küldemény továbbításához szükséges fuvarozási szerződést a **H.L.** hajóstársasággal kötötte meg. Az sem vitás, hogy a Norman Jensen Inc. szállítmányozóként a perbeli fuvarozásban részt vett.

A felperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes a felperes kifejezett utasítására vette igénybe szállítmányozóként **G. M.** cégét.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok szerint az alperes 2006. április 10-én adott árajánlatot a perbeli fuvarozással kapcsolatban. A felperes másnapi válaszlevelében utalt arra, hogy beszélt **G. M.-al** hétfő délután, aki még nem értesült a felperes ajánlatáról. Az erre adott válasza az alperes közölte a felperessel, hogy **G.** úr megkérte őket, hogy közvetlenül adják a díjat, ezért nem értesült róla. A 2006. április 12-i e-mailben az alperes közölte a felperessel, hogy **G.** úrral megbeszélte, hogy a pakolást és a gépkocsik rögzítését megoldja.

Az alperes 2006. május 2-án **G. M.-nak** küldött e-mailben közölte vele, hogy a felperes jelentkezett, hogy **G.** úr nem kapta meg a visszajelzésüket azzal kapcsolatban, hogy a kinti szervezéssel **G. M.-t** kívánja megbízni, ezért kérte az alperes **G. M.-t**, hogy vegye fel a kapcsolatot a felperessel és mindenben legyen a segítségére. Ugyanezen a napon az alperes e-mailt küldött a felperesnek, amelyben kérte a kinti ügynök nevének és elérhetőségének a megküldését. Ez az e-mail azonban a 2006. május 3-i e-mailből következően nem a **G. M.** cégére vonatkozott, mivel azt az alperes már ismerte, hanem a **H.L.** hajóstársaság amerikai ügynökére és ezt nem a felperestől, hanem **P.G.-től** kérte. A 2006. május 3-i e-mailben az alperes közölte a felperessel és **G. M.-al** a **H.L.** hajóstársaság amerikai ügynökének az elérhetőségét. Ezt követte 2006. május 4-én a felperes részéről az alperesnek e-mailben küldött tényleges megrendelés azzal, hogy az ottani papírmunka költségét másnap tisztázza **G.** úrral. A 2006. május 4-i levélben az alperes valóban a felperestől kérte **G.** úr minden elérhetőségi adatának a megadását azzal, hogy az ügynök vele akarja felvenni a kapcsolatot. Azonban ez és a korábbi levelezések nem bizonyítják azt, hogy az alperes a felperes utasítására vonta be a szállítmányozási tevékenység elvégzésébe **G. M.-t**. **G. M.** még ugyanazon a napon megadta a címét és az összes elérhetőségét a felperesnek. Tény, hogy **G. M.** cége a perbeli fuvarozással kapcsolatban szállítmányozóként részt vett, azonban az a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy a felperes utasítására vonta be a jogviszonyba **G. M.** cégét.

Megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, ami a felperesi fellebbezéssel

ellentétben nem abban nyilvánult meg, hogy a 2006. május 18-19-i éjszakai berakodás rizikóját nem vállalta, hanem azzal, hogy konkrét időpontot nem adott meg az alperesnek ahhoz, hogy a hajótér foglalása iránt intézkedjen. A felperes 2006. május 24-én e-mailben valóban úgy tájékoztatta az alperest, hogy a hazaszállítás új időpontját illetően a július vége lenne a megfelelő. Erről az ugyanazon napon küldött e-mailben az alperes **G. M.**t is tájékoztatta, és kérte, hogy kontaktáljon a felperessel és a kiállítás dátumát a hazarepülését megelőzően 7-10 nap ráhagyással szervezzék.

A 2006. június 9-i e-mailben a felperes a július, augusztusi elhajózásra kért árajánlatot. Ezt követően a csatolt e-mail váltásokból kitűnően az alperes az intézkedéseket megtette, azonban nem az alperesnek, hanem a felperesnek kellett volna megjelölnie, hogy pontosan mikor szeretné az ingóságait hazaszállíttatni, konkrét naptári napot azonban a felperes nem közölt az alperessel, aki ennek hiányában semmilyen intézkedést nem tudott tenni.

A felperes többféle jogcímen terjesztette elő a kereseti kérelmét, elsődlegesen a Ptk. 299. §, 318. § és 312. §-ait jelölte meg.

A Ptk. 299. §-szal kapcsolatban helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az a jelen eljárásban nem alkalmazható, mivel a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az volt megállapítható, hogy az alperes nem esett késedelembe, határidőben megkötötte a fuvarozás teljesítéséhez szükséges szerződéseket. A konténer kiállításának időpontját megelőzően a hajóstársasággal többször beszélt, erről a felperest is minden alkalommal értesítette. A **H.L.** hajóstársaság volt az, aki a szerződés teljesítése során késedelembe esett, a hajóstársaság a jelen perben félként nem szerepel, az alperes pedig a Ptk. 299. § (1) bekezdése alapján nem tartozik felelősséggel az esetlegesen bekövetkezett kárért. A Ptk. 318. §-a a szerződésszegésért való felelősséget szabályozza, ami jelen esetben ugyancsak nem állapítható meg, mert a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az állapítható meg, hogy nem az alperes volt az, aki szerződést szegett.

A Ptk. 312. §-a a szerződés lehetetlenülését szabályozza. Jelen esetben a szerződés azonban nem lehetetlenült, mert a felperes volt az, aki **G. M.-al** egyeztetve 2006. május 20-án lemondta a konténert, ezért a szerződés lehetetlenné válásának a feltételei nem állnak fenn, ahogy azt az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában megállapította, a másodfokú bíróság azzal teljes egészében egyetért.

A felperes másodlagos jogcímként a Ptk. 516. §, 517. § (1), 521. § (3) és az 509. § (2) bekezdéseit jelölte meg.

A Ptk. 516. § (1) és (2) bekezdései a szállítmányozó alszállítmányozóért való felelősségét szabályozza. A Fővárosi Ítéltábla a fent már részletesebb kifejtettek szerint megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a felperes adott utasítást **G. M.** cégének igénybevételeire. A foglalás visszaigazolásból egyértelműen kiderül, hogy **G. M.** cége ott szállítmányozóként fel volt tüntetve és az sem vitás, hogy **G. M.** cégével az alperes kötött szerződést. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azonban abból nem állapítható meg, hogy a felperes volt az,

aki ennek a szerződésnek a megkötésére az alperest utasította, ezért erre hivatkozással az alperes a felelősség alól nem mentesülne. A becsatolt bizonyítékok azonban azt támasztják alá, hogy nem **G. M.** cége volt az, aki szerződést szegett, mert szállítmányozóként a fuvarozás teljesítéséért mindent megtett, hanem a **H.L.** hajóstársaság terhére esik az, hogy a felperes által megadott címen a teherautó határidőben nem jelent meg, figyelemmel arra, hogy a foglalás visszaigazolása szerint a **H.L.** hajóstársaság volt az, aki teherautóval vállalta az előfuvar, valamint a továbbfuvar.

A Ptk. 516. § (2) bekezdése szerint a szállítmányozó az általa választott más szállítmányozó tevékenységéért közvetlenül felel. A felperes a keresetében és az elsőfokú eljárás során, de még a fellebbezésében is arra hivatkozott, hogy az alperes a **H.L.** hajóstársasággal szállítmányozási szerződést kötött. Az elsőfokú eljárásban is becsatolt angol nyelvű foglalás visszaigazolásból nem állapítható meg az, hogy az alperes a **H.L.** Hajóstársasággal szállítmányozási szerződést kötött. A Ptk. 516. § (2) bekezdése alapján az alperes felelőssége csak akkor állna fenn, amennyiben a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján fennálló bizonyítási kötelezettsége körében ezen szerződés megkötését bizonyította volna.

A Ptk. 517. § (1) és (2) bekezdései a szállítványozó igényérvényesítési kötelezettségét szabályozzák.

A becsatolt levelezésből következően a felperesnek tudomása volt a levelezések alapján arról, hogy a hajóstársaság milyen költségeket hajlandó megtéríteni. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából nem következik az, hogy a kártérítési igényét a felperes csak és kizárólag a **G. M.** cégen keresztül érvényesíthette. A 2006. május 24-i fax, amelyet az alperes küldött a felperesnek, hogy „továbbítom önnek **G.** úr levelét, mely szerint a **H.L.** kifizeti a költségeit, ezért kérem haladéktalanul küldje meg részünkre, hogy továbbítani tudjuk **G.** úrnak még a mai napon. Az eredeti számlákat kérem juttassa el részünkre", nem támasztja ezt alá, hanem éppen azt bizonyítja, hogy az igényérvényesítés az alperesen keresztül történt, annak teljesítéséhez **G. M.** céget vette igénybe, amit az alábbi események is igazolnak.

Az ugyanezen a napon az alperestől **G. M.**-nak címzett e-mailben mellékelte a felperestől kapott költséglistát és az alperes kérte **G. M.**-t, hogy a **H.L.** felé a költségeket nyújtsa be. **G. M.** az alperestől kérte az angol nyelvű számlát. A levél másolatát a felperesnek is megküldte. Ezt követően az alperes kérte a felperestől **G.** úr levelére hivatkozva az angol nyelvű számla részére történő megküldését. Az e-mail váltásokból kitűnően a felperes 540,-USD-ra vonatkozóan állított ki számlát, amit az alperes **G. M.** cégen keresztül érvényesített is a hajóstársasággal szemben és az 540,-USD-t a hajóstársaság még a keresetlevél benyújtását megelőzően, 2006. szeptember 18-án, közvetlenül kifizette a felperesnek. A 2008. június 10-én tartott tárgyaláson maga a felperes nyilatkozott úgy, hogy az 540,-USD-on felül felmerült költségeket az alperesnek nem jelentette be, hogy azt is érvényesítse a hajóstársasággal szemben, mert akkor már folyamatban volt a jelen per.

Mindezekből pedig az következik, hogy az alperes a Ptk. 517. § (1) bekezdésében szabályozott igényérvényesítési kötelezettségének eleget tett.

Az alperes a Ptk. 521. § (3) bekezdése alapján sem tartozik felelősséggel, mert küldemény kezelésével, megóvásával, fuvarozásával kapcsolatos tevékenységet nem végzett; a fuvarozási szerződést a felperes utasításainak megfelelően kötötte meg az alperessel.

Az alperes a fuvarozási szerződés megkötésekor nem mint bizományos, hanem mint szállítmányozó járt el, ezért a Ptk. 509. § (2) bekezdése szerint sem terheli felelősség.

A másodfokú bíróság a felperesnek a harmadlagos, a Ptk. 6. §-ára alapított keresetét elutasító ítéleti indokolásával mindenben egyetért, azt kiegészíteni nem kívánja.

Téves a felperesnek az alperes tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének megszegésére való hivatkozása is, mivel a napi e-mail váltásokból egyértelműen kiderül, hogy az alperes ezen kötelezettségének is teljeskörűen eleget tett.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperesnek a perköltség leszállítására vonatkozó fellebbezése alapos.

A felperes a 2007. január 18-i tárgyaláson 1.043.217,- Ft-ban jelölte meg az igényét. A 2008. december 11-én tartott tárgyaláson az alperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy ügyvédi munkadíj igénye a vonatkozó IM rendelet szerint általános forgalmi adóval növelten.

A jelen eljárásban irányadó 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése szerint, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátásra vonatkozó díjmegállapodás vagy, ha a fél ezt kéri, a bíróság a képviselet ellátásával felmerült munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével állapítja meg. A 3. § (2) bekezdés a) pontja pedig azt mondja ki, hogy a polgári perben az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvéd munkadíjának a pervesztes felet terhelő összege a 10.000.000,- Ft-ot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-a, de legalább 10.000,- Ft.

A másodfokú bíróság a fenti jogszabályi rendelkezés alapján az alperesi ügyvéd munkadíját az elsőfokú eljárásra vonatkozóan a pertárgyérték 5 %-ában állapította meg, amelynek során a pertárgyértéken túlmenően figyelemmel volt az ügyvéd által kifejtett munkára, az adott ügy jellegére, jogi megítélésének a fokára, az előterjesztett beadványok terjedelmére és mennyiségére, továbbá a tárgyalásokon való részvételre. Az alperest ennek megfelelően az elsőfokú eljárásra vonatkozóan 52.160,- Ft nettó ügyvédi munkadíj illeti meg, amihez 10.430,- Ft áfa került hozzáadásra.

A másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú részköltségként ügyvédi munkadíj megfizetésére azzal,

hogy annak összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg; az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A felperes a másodfokú eljárás során személyes költségmentességben részesült, ezért fellebbezése részbeni eredménytelenségére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett úgy, hogy a felperest terhelő eljárási illetéket az állam viseli; a felperesi fellebbezés eredményességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a fellebbezési eljárási illetéknek az állami adóhatóság részére történő megfizetésére.

Budapest, 2009. év október hó 22. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő